

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Martiny Chválové : Regionální diferenciacie umělé potratovosti v České republice

Předkládaná bakalářská práce Martiny Chválové se zabývá analýzou umělé potratovosti v regionálním pohledu v České republice v současné době. Mimo klasické demografické analýzy pomocí diferenčních ukazatelů jsou v poslední části také představeny postoje vysokoškoláků k problematice umělé potratovosti na základě autorčina šetření. Vlastní text je navíc obohacen o kapitoly věnované aspektům lékařským, právním, etickým, náboženským a psychologickým ve vazbě na umělé přerušování těhotenství (UPT).

Bakalářská práce je v rozsahu 90 stran včetně příloh, které čítají 6 stran. Po úvodní části, kde je seznámení s problematikou, jsou vymezeny cíle a nastíněn přehled obsahu jednotlivých kapitol, následuje část věnovaná definicím a legislativě, sběru dat a metodologii. Třetí kapitola je zaměřena na regionální diferenciaci UPT na úrovni krajů v roce 2011 a to pomocí měr a indexů, úhrnné umělé potratovosti a průměrného věku ženy při UPT. Základní výsledky jsou také znázorněny pomocí kartogramů. Komentář k získaným výsledkům je obohacen o širší kontextová fakta převzatá z dalších studií. Ve čtvrté kapitole jsou pak specificky pojednány a interpretovány diferenční ukazatele umělé potratovosti podle počtu předtím narozených dětí, rodinného stavu, vzdělání ženy, pořadí UPT a věku ženy, navíc specificky pro věk do 20 let a 45 letých a starších. Tyto aspekty jsou studovány pomocí jednoduché procentuální struktury v České republice a dále podrobněji v jednotlivých krajích pomocí relativní struktury a indexů. Oba posledně jmenované ukazatele jsou dobře zvoleny, protože první z nich ukazuje váhu zkoumané proměnné a druhý intenzitu umělé potratovosti. Pátá kapitola je věnovaná diskursivním rámcům umělého přerušování těhotenství a je zde postupně představeno hledisko lékařské, etické, náboženské, psychologické a právní. Na tomto místě autorka prokázala dobrou sečtělou a kvalitní zpracování tématu na základě odborné literatury. Poslední analytická kapitola představuje výsledky vlastního výběrového šetření (108 respondentů; 37 mužů a 71 žen). Analýza bytí na malém, ale homogenním souboru vysokoškoláků, ukazuje určité rozdíly v postojích respondentů podle pohlaví i podle skutečnosti zda šetřená osoba má či nemá partnera. Dotazník, pokud jde o postoje, byl zaměřen na rozhodování o UPT v případě neplánovaného těhotenství, míru provinění, ospravedlnitelnost a psychologický dopad na ženu. Byly zde i dvě otázky na hodnocení počtu UPT v ČR a na souhlas či nesouhlas s jeho legalizací. Mimo přehled o základních distribucích respondentů podle kladených otázek jsou zde zejména graficky ilustrovány rozdíly na postojové otázky podle pohlaví a partnerství. Na tomto místě by jistě bylo možné se ještě pokusit pokračovat v analýze dotazníku použitím náročnějších metod vícerozměrné statistiky. Nicméně vzhledem ke skutečnosti, že předložená bakalářská práce je relativně rozsáhlá a komplexní, je způsob zpracování šesté kapitoly deskriptivními metodami zcela v souladu s nároky kladenými na bakalářské práce.

Hodnotíme-li bakalářskou práci jako celek lze pochválit úroveň písemného projevu a kvalitní zpracování širších komentářů k získaným výsledkům. Práce neobsahuje zásadní chyby, pouze drobnosti (například na str. 51 v nadpise by bylo vhodnější nemít předložku v na konci řádku), má všechny formální náležitosti a proto ji doporučuji k obhajobě.

Prof. RNDr. Jitka Rychtaříková, CSc.